

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת מרב מיכאלי
גלעד קריב

2272/25/פ

הצעת חוק איסור שימוש ברכב במימון ציבורי לחבר כנסת, שר וסגן שר ביום המנוחה השבועי ובחג,
התשפ"ג–2023

- מטרה
1. מטרת החוק לאסור על חברי כנסת, שרים וסגני שרים לעשות שימוש ברכב במימון ציבורי בימי שבת וחג, כל עוד לא ניתנת האפשרות לשימוש בתחבורה ציבורית בימים אלה.
- הגדרות
2. בחוק זה –
- "ימי מנוחה" – כמשמעותם בסעיף 18א(א) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח–1948¹;
- "סגן שר" – כהגדרתו בסעיף 25 לחוק-יסוד: הממשלה²;
- "רכב במימון ציבורי" – רכב שהועמד לרשות חבר כנסת על-ידי הכנסת לפי סעיף 21 להחלטת שכר חברי הכנסת (הענקות ותשלומים), התשס"א–2001³, או רכב ממשלתי לו זכאי שר או סגן שר מתוקף החלטות הממשלה מס' 992 (ר/14) מיום א' באלול התשל"ח (3 בספטמבר 1978), ומס' 311 (ר/2) מיום ח' בטבת התשל"ט (1 בינואר 1979), ומכתב שר האוצר לראש הממשלה מיום כ' בחשוון התשנ"ו (13 בנובמבר 1995), שנמצא באחריות מנהל הרכב הממשלתי;
- "שירותי תחבורה ציבורית" – כהגדרתם בסעיף 77א(א) לפקודת התעבורה⁴;
- "שר" – ממונה על משרד ואחראי בפני ראש הממשלה לתפקידים שעליהם ממונה.
- איסור שימוש ברכב במימון ציבורי ביום המנוחה השבועי
3. על אף האמור בכל דין או הסכם, חבר כנסת, שר או סגן שר לא יעשה שימוש ברכב במימון ציבורי ביום המנוחה השבועי ובחג.

¹ ע"ר 1948, תוס' א', עמ' 1.

² ס"ח התשס"א, עמ' 158.

³ ק"ת התשס"א, עמ' 916.

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.

4. מקרים חריגים שר המשפטים, באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע מקרים חריגים שבהם יעשה חבר כנסת, שר או סגן שר שימוש ברכב במימון ציבורי ביום המנוחה השבועי.
5. תחילה ותוקף תחילתו של חוק זה שלושה חודשים מיום פרסומו והוא יעמוד בתוקפו עד ליום שבו יופעלו שירותי תחבורה ציבורית ביום המנוחה השבועי ובחג.

ד ב ר י ה ס ב ר

מטרת הצעת חוק זו היא לקבוע כי ייאסר על חברי כנסת, שרים וסגני שרים לעשות שימוש ברכב הממשלתי או ברכב שהועמד לשימושם על-ידי הכנסת בימי שבת וחג כל עוד אין בישראל תחבורה ציבורית נגישה בימים אלה. במציאות הקיימת היום, כאשר ברוב המקומות בישראל אין תנועה של תחבורה ציבורית מערב שבת ועד מוצאי שבת וימי החג, בעוד שתנועת התחבורה הפרטית אינה מוגבלת, תושבי ישראל שאין ברשותם רכב פרטי מופלים לרעה בצורה בלתי הוגנת. זכותם לחופש תנועה נשללת למשך 24 שעות בכל שבוע, בלא שום הסבר סביר.

על חברי הממשלה והכנסת לגלות אחריות ודוגמה אישית ולהשבית את רכבם, אשר ממומן מכספי הציבור, ביום המנוחה השבועי ובימי חג, כל עוד הציבור שאינו מחזיק ברכב פרטי יכול להשתמש בתחבורה ציבורית בימים אלה, ובכך להוות דוגמה אישית.

בהצעת החוק מוצע לקבוע כי תוקף החוק יפוג עם הפעלת תחבורה ציבורית ביום המנוחה השבועי ובחג, החלטה שתביא לצמצום הפערים החברתיים ולסיוע לאלפי אזרחים שאינם מחזיקים ברכב פרטי ובהם קשישים, סטודנטים, נוער, מעוטי יכולת ובעלי מוגבלויות.

הפעלת התחבורה הציבורית בשבת היא תנאי לפעילות יעילה של התחבורה הציבורית גם בשאר ימות השבוע, מכיוון שקשה מאוד לשכנע את הציבור לעבור מתלות מוחלטת ברכב הפרטי לשימוש אינטנסיבי בתחבורה הציבורית אם היא מושבתת חודשיים מהשנה במצטבר. יום השבת היה וישאר יום המנוחה – זהו ערך יהודי וסוציאלי חשוב, אולם השאלה היא אם השבת תסמל את אי השוויון בין אזרחי ישראל ותהיה חסומה וכפויה או נוחה ומאפשרת לכולם.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת תמר זנדברג וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/350), על ידי חבר הכנסת ינון אזולאי וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/2692) ועל ידי חבר הכנסת עופר כסיף וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/3864) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת שרון מרים השכל (פ/25/1900).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ו בשבט התשפ"ג (06.02.2023)